

دانشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

طراحان متفسر

● طراحان متفسر (۱): بُسک / جمشید ارجمند

طراحان متفکر (۱)

جمشید ارجمند

بُسک

۳۲۷

بُسک از معروف‌ترین طراحان و کاریکاتوریستهای معاصر و از پیشگامان و بنیانگذاران سبک طنز اندیشه‌گر است. این سبک که حوزه اصلی آن در مطبوعات روشنفکرانه بوده و هست، از پایان جنگ جهانی دوم، و بویژه به دنبال تحمل بارگران مصیبتهای جنگ پدید آمد. از همین روست که آشکارترین موضع‌گیری آن، تمسخر و بازی با نظامیگری و به اصطلاح میلیتاریسم است. دو نام درخشنان در این قلمرو، یکی شاوال Chaval و دیگر همین بُسک است؛ هر دو فرانسوی و هر دو پروردۀ مکتبهای فکری رادیکال.

بُسک در ۱۹۲۴ با نام ژان موریس در شهر نیم فرانسه از ایالت جنوی پرووانس به دنیا آمد و آرامش و ظرافت اندیشه را از زادگاه خود دارد.

ویژگی بُسک و تشخیص آثار او در سادگی مفرط خطوط اصلی کار و بهره‌گیری وی از مسائل و مفاهیم روز مانند ترافیک و محیط زیست، و افسانه‌ها و اسطوره‌هایی چون توفان نوح، دون کیشوت و مانند آنهاست. اما چنانکه مختصر اشاره‌ای در بالا شد، بیشترین سهم در طنز انتقادی و تندترین و تیزترین حمله‌هایش متوجه نظامیان و خلق و خوی نظامیگری است. در طرحهای ضد میلیتاریستی بُسک، خشونت، بی‌رحمی، حمامت و بلاحت فضای میلیتاریستی غرب، تعارض شدید دنیای عادی و دنیای نظامی، یکنواختی و ملال زندگی و رفتارهای یکدست نظامیان از خلال خطوط و مناظر و طرحهایی عرضه می‌شود که حالتی از سکون، بی‌اعتنایی،

● جمشید ارجمند

۳۲۸

ایستایی و روحیه اطاعت گلهوار نظامیان از فرادستهای خود را می نمایاند. برای مثال فرماندهی در حیاط پادگان، در فصل زمستان مشغول سخنرانی است و سربازان همه در زیر برف، از فرط بی حرکتی به آدمکهای برفی تبدیل شده‌اند، یا فرمانده دیگری سربازان خود را که با شاخ و برگ درخت استوار کرده‌اند، مثل باغبان، در یک خط مساوی غرس می‌کند.

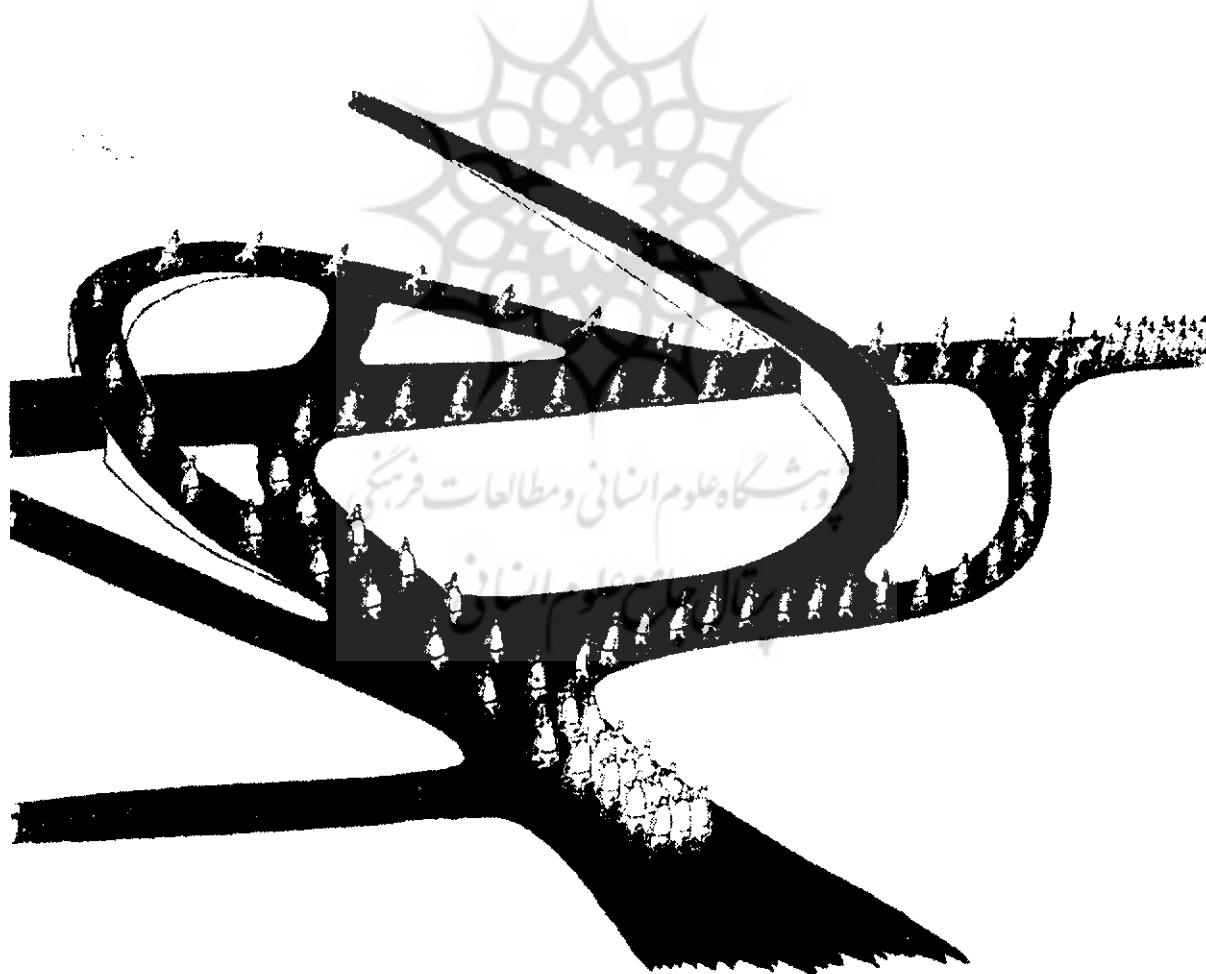
بُسک یک بار هم موفق به دریافت جایزه بین‌المللی طنز سیاه شده ولی طنز سیاه او چندان تلغی و گزنه نیست؛ از جمله گدای کوری که در برابر ساختمانی بزرگ مشغول ویلن زدن است، اما در ضلعی از ساختمان که در نمای آن حتی یک پنجره هم وجود ندارد. یا در تظاهراتی همه پلاکاردهایی در دست دارند که روی آنها نوشته شده «نان». تنها پیر مرد کهنسال جمع روی پلاکارد خود نوشته است؛ بیسکویت.

Bosc

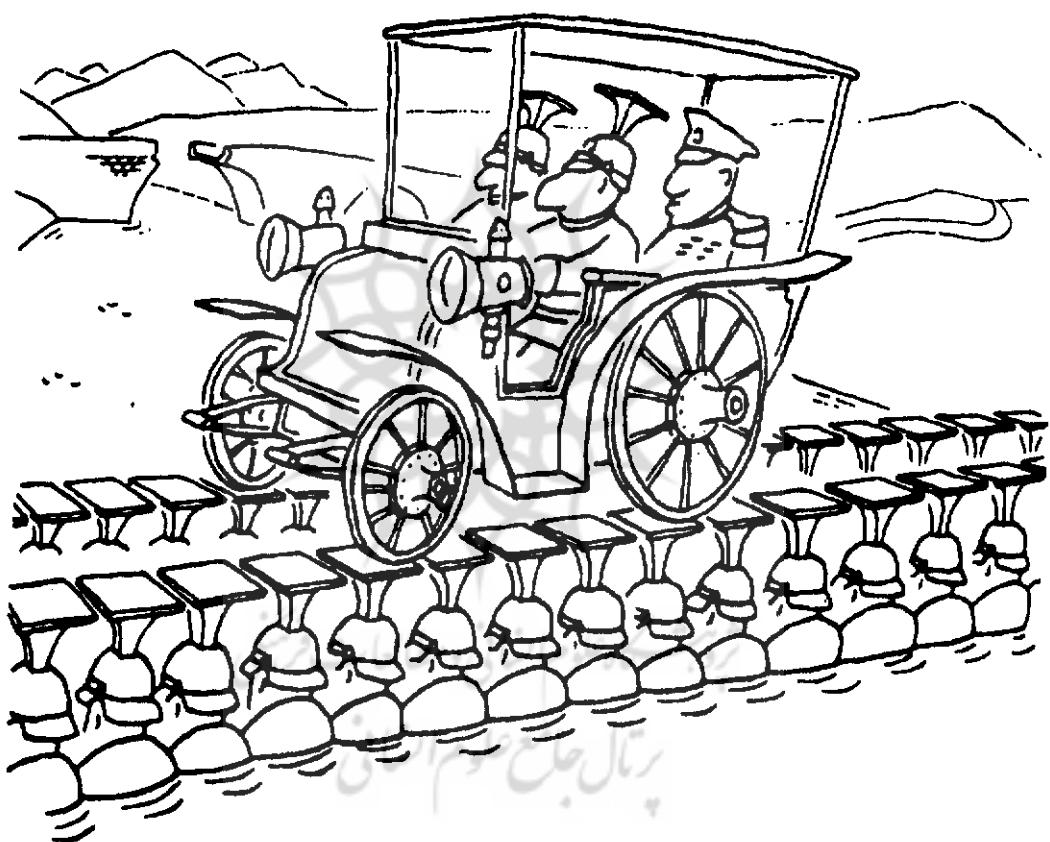

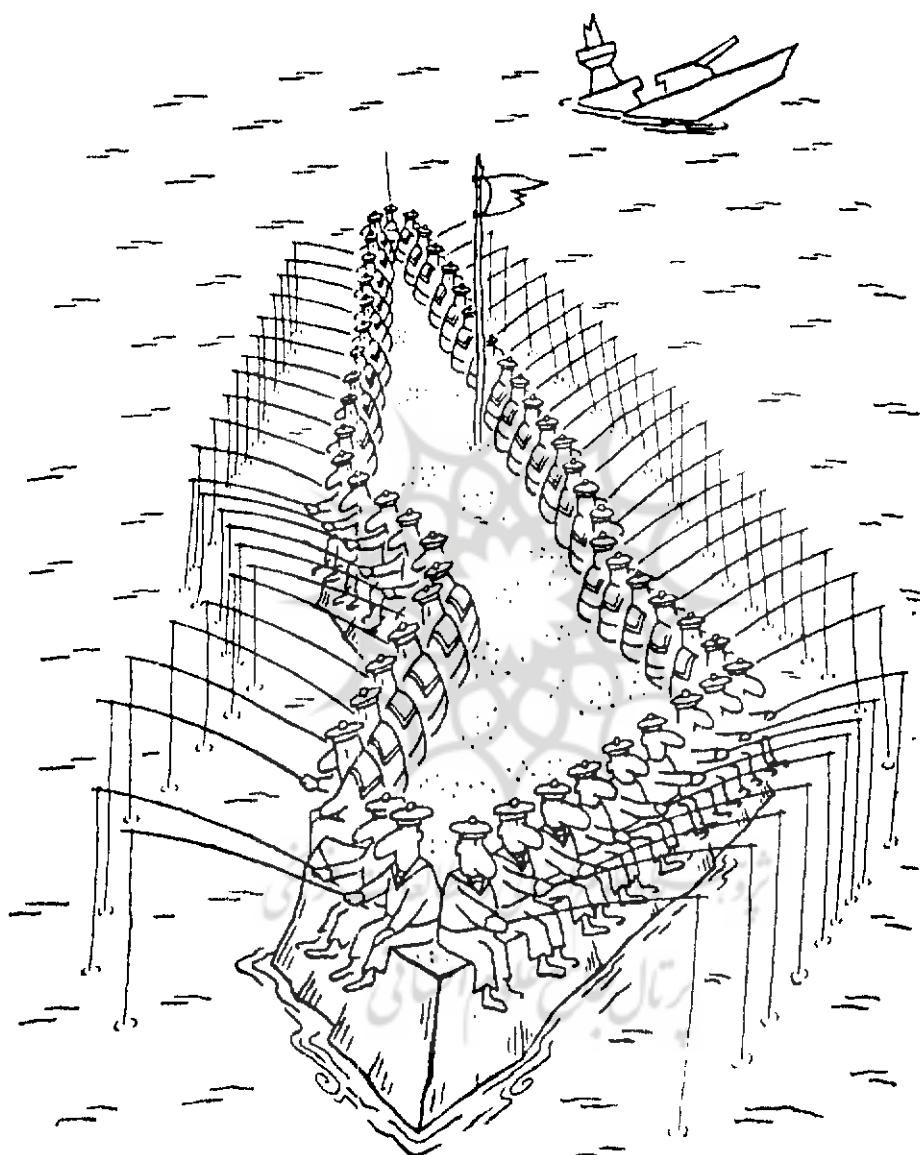
I' Homo Sapiens preso sul fatto: una cronaca in 125 vignette

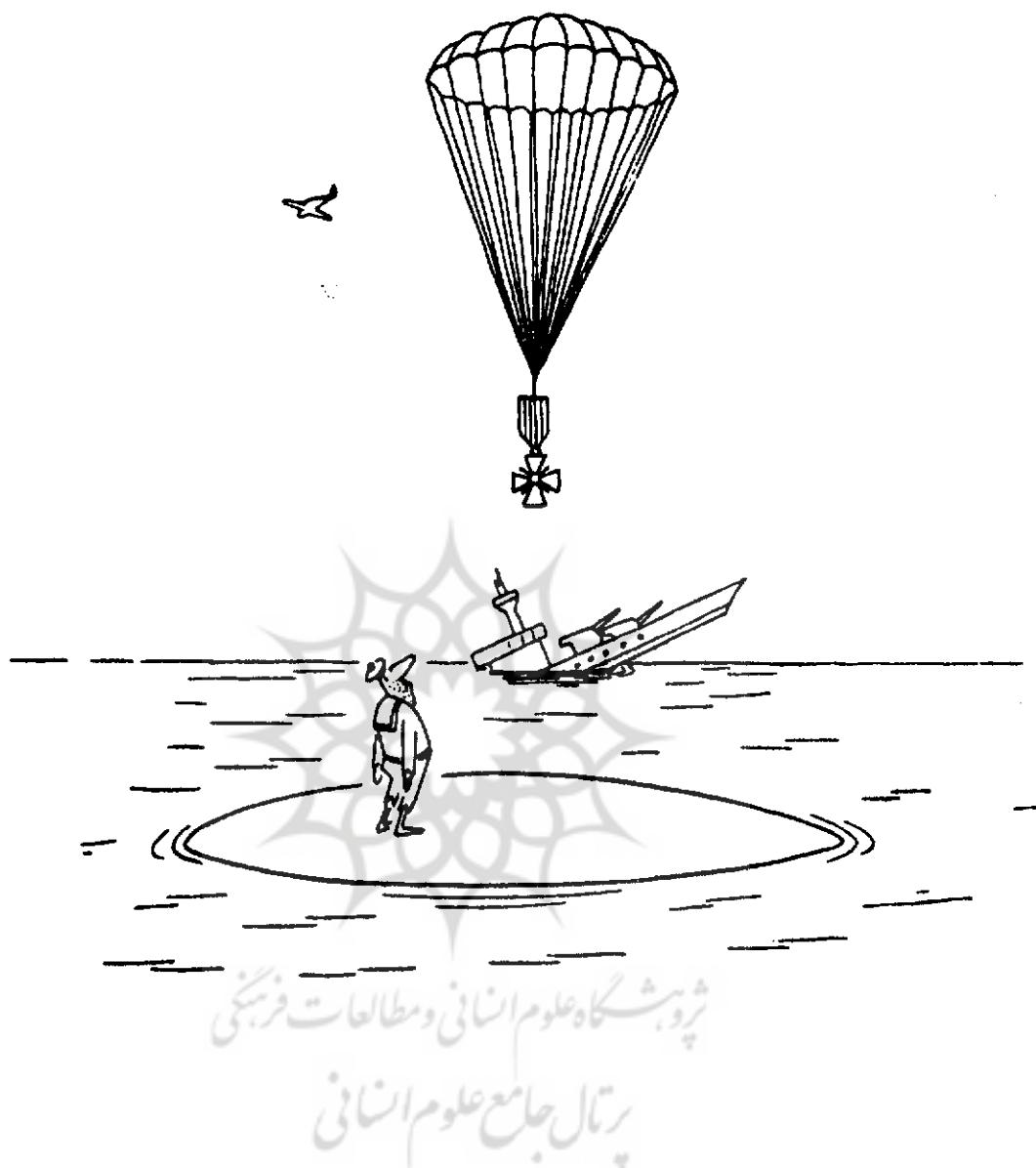
۳۲۹

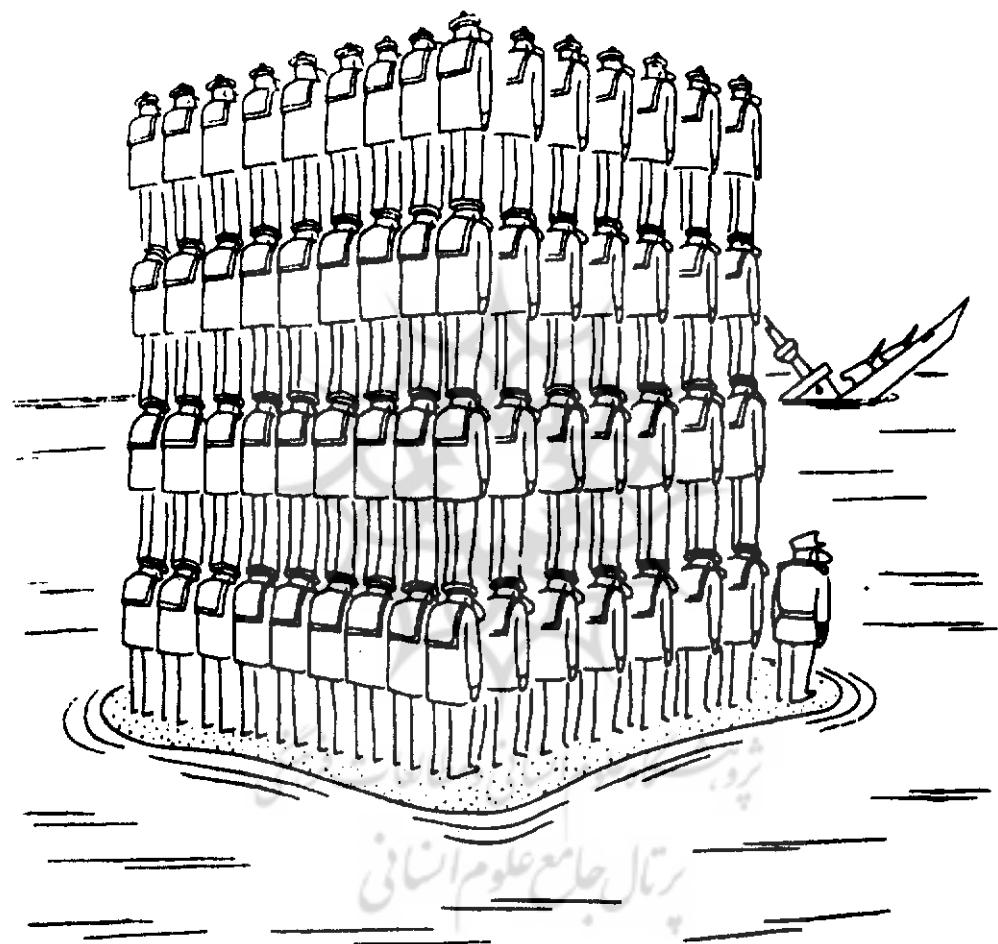
Garzanti

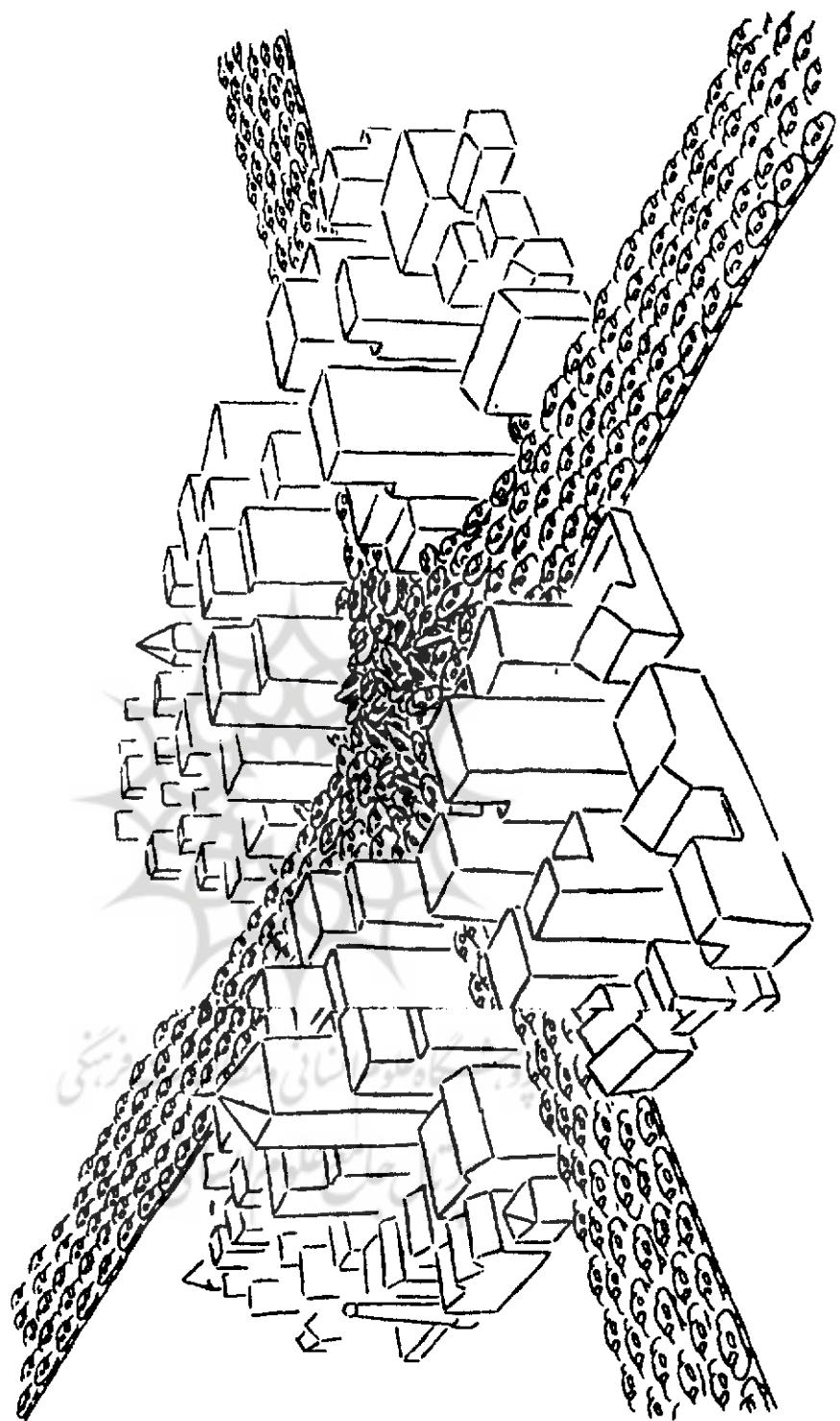

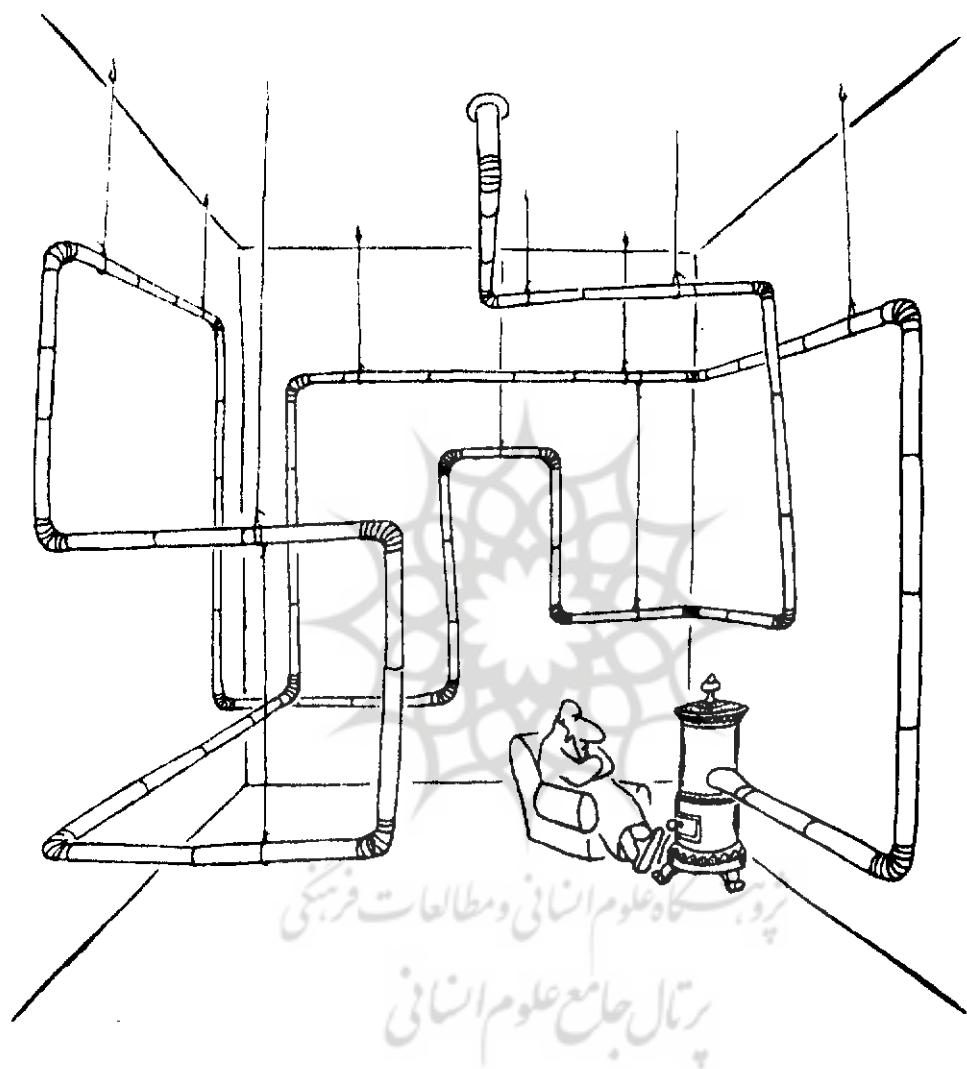

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتاب جامع علوم انسانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتابل جامع علوم انسانی

